

Offentliggjort d. 2. marts 2019

Udlån fra virksomhedsskatteordningen©

*Af advokat (L) Bodil Christiansen og
advokat (H), cand. merc. (R) Tommy V. Christiansen*

www.v.dk

Udlån af midler placeret i virksomhedsskatteordningen, hvor udlånet ikke har den fornødne tilknytning til den erhvervmæssige aktivitet i ordningen, anses som et privat udlån. Det betyder, at indehaveren skal beskattes af det udlånte beløb som en hævning.

Landsskatteretten har ved en afgørelse fra 27. november 2018 anerkendt, at midler i virksomhedsskatteordningen kan placeres i erhvervsobligationer. Med afgørelsen har Landsskatteretten åbnet for en alternativ mulighed for placering af overskydende likviditet i ordningen.

Generelt om virksomhedsskatteordningen

Personer, der driver selvstændig erhvervmæssig virksomhed i personligt regi, har mulighed for at lade indkomst fra virksomheden opgøre og beskatte efter de særlige - og på mange måder gunstige - regler i virksomhedsskatteordningen.

Med virksomhedsskatteordningen beskattes virksomhedens indkomst et langt stykke ad vejen efter samme principper som virksomhed, der drives i et selskab.

Offentliggjort d. 2. marts 2019

Først og fremmest giver virksomhedsskatteordningen bedre muligheder for at opspare overskud til konsolidering eller udvidelse af virksomheden eller etablering af nye virksomheder. Overskud, der bibeholdes i virksomhedsskatteordningen, er således kun undergivet en lav, foreløbig beskatning på 22 pct. Ved senere hævninger fra ordningen, skal der betales en tillægsskat, således at den endelige skat svarer til personbeskatning.

Med ordningen har den erhvervsdrivende samtidig mulighed for at udjævne sin personlige indkomst over flere år. Den erhvervsdrivende kan på denne måde undgå den situation, at indkomst i gode år undergives fuld beskatning, herunder med den højeste marginale skattesats, ligesom det er muligt at udnytte personfradrag og lavere beskatning af beløb under grænsen for topskat m.v. i dårlige år med en beskedent indkomst i virksomheden eller måske ligefrem underskud, da personbeskatningen ikke beror på overskuddet i virksomhedsskatteordningen, men på, hvor meget den erhvervsdrivende hæver af opsparat overskud i ordningen.

Endvidere kan renteudgifter af gæld i virksomhedsordningen fradrages med fuld fradragseffekt, da renteudgifter vedrørende gæld i virksomhedsskatteordningen modregnes i indtægter i virksomhedsskatteordningen.

Først når overskud overføres fra virksomhedsskatteordningen til den erhvervsdrivendes privatsfære, vil der blive tale om en beskatning af denne ”hævning i virksomhedsskatteordningen” med en sats svarende til skattesatsen for personlig indkomst, men med reduktion af den allerede betalte skat i virksomhedsordningen.

Anbringelse af ledig kapital

Opsparat overskud i virksomhedsskatteordningen kan anvendes til erhvervmæssige formål. Anvendes midlerne til private formål, anses der at foreligge en hævning, der giver anledning til personbeskatning af den erhvervsdrivende af det hævdede beløb.

Offentliggjort d. 2. marts 2019

Denne sondring mellem erhvervmæssig og privat anvendelse af midler i virksomhedsskatteordningen anlægges også ved vurderingen af den erhvervsdrivendes **pengeplacering**, herunder udlån af midler i virksomhedsskatteordningen.

Da reglerne om virksomhedsskatteordningen blev behandlet af Folketinget i 1985/86, oplyste den daværende skatteminister, at virksomheden kan placere ledig kapital som **bankindskud**, i **obligationer** mv., uden at dette betragtes som en hævning.

Investering i **aktier** for midler i virksomhedsskatteordningen anses derimod som en privat hævning., med mindre der er tale om aktier og investeringsbeviser udstedt af et investeringselskab, der investerer i værdipapirer m.v. Investering i uforrentede obligationer og præmieobligationer anses ligeledes som en privat hævning.

Pengeudlån

I tilknytning til Folketingets behandling af virksomhedsskatteoven i 1985/86, oplyste den daværende skatteminister, at virksomheden (den erhvervsdrivende) godt kan give kredit til personer, som har en erhvervmæssig tilknytning til virksomheden, f.eks. varedebitorer. Men det blev samtidig præciseret, at der ikke kan ydes lån fra virksomhedsskatteordningen, når dette ikke har erhvervmæssig karakter. Hvis den erhvervsdrivende finansierer privat långivning ved at hæve beløb i virksomheden, vil denne disposition over likvide midler blive anset som en hævning med den heraf følgende personbeskatning af den erhvervsdrivende.

Disse udtalelser blev lagt til grund i skattemyndighedernes efterfølgende praksis for beskatning af udlån af midler placeret i virksomhedsskatteordningen.⁽¹⁾ Praksis har i den forbindelse været restriktiv i henseende til at anerkende forskellige former for udlån.

---

¹ Se generelt Den Juridiske Vejledning, afsn. C.C.5.2.2.4

Offentliggjort d. 2. marts 2019

Private pengeudlån

En klassiker på området er en sag fra 2001⁽²⁾, hvor en erhvervsdrivende ønskede at yde et lån på 500.000 kr. til en datter og hendes samlever til parrets boligkøb. Lånet skulle forrentes med 6 pct. p.a. og henstå afdragsfrit i 10 år, hvorefter lånet skulle afdrages med 100.00 kr. om året og renten skulle stige til 8 pct. Denne forrentning var højere, end hvad den erhvervsdrivende kunne opnå ved indlån i en bank. Udover at den erhvervsdrivende gerne ville hjælpe sin datter, ville han med andre ord være økonomisk bedre stillet ved udlån til datteren end ved placering af pengene i en bank.

Efter skattemyndighedernes opfattelse ville en sådan disposition være af privat karakter. Tilgodehavendet mod datteren ville derfor ikke kunne indgå i virksomhedsskatteordningen, og det udlånte beløb måtte følgelig anses som hævet i virksomhedsskatteordningen.

En anden klassisk situation er tilfælde, hvor den erhvervsdrivende udlåner midler til sit eget erhvervsdrivende aktieselskab til brug for selskabets investering i aktier. Skattemyndighederne har i praksis også anset sådanne udlån som en disposition af privat karakter.⁽³⁾ I 2013 blev problemstillingen forelagt for Højesteret, der uden tøven udtalte, at der forelå privat långivning og dermed en hævning i virksomhedsskatteordningen.⁽⁴⁾

Sælgerfinansiering ved generationsskifte

Udlån (sælgerfinansiering) i forbindelse med generationsskifte af den erhvervsdrivendes virksomhed har påkaldt sig en del interesse.

Landsskatterettens udgangspunkt er her, at en fordring/sælgerfinansiering, der opstår i forbindelse med delsalg af virksomhed eller salg af et aktiv, har erhvervsmæssig karakter.

---

² SKM2001.201.LR (TfS 2001, 526 LR).

³ TfS 2001, 525

⁴ SKM2013.505.HR

Offentliggjort d. 2. marts 2019

ter, da der er en sammenhæng mellem salget og fordringen. Men der foretages i disse tilfælde en konkret vurdering af, om en sælgerfinansiering aftalt mellem interesseforbundne parter, typisk forældre og børn, kan anses som erhvervsmæssig. Der foretages således en vurdering af, om udlånet kan anses for at være sket på sædvanlige markedsvilkår, herunder om en lignende sælgerfinansiering ville have fundet sted ved salg til en fremmed. Det afgørende er, om udlånet kan anses for et normalt led i virksomhedens drift.

I praksis betød det i en konkret sag fra 2015⁽⁵⁾, at et tilgodehavende opnået ved delsalg svarende til den fulde salgssum, og som var på anfordringsvilkår med og uden panteret, ikke kunne forblive i virksomhedsordningen. Den erhvervsdrivende blev med andre ord anset for at have hævet hele salgssummen. Landsskatterettens begrundelse var, at udlånet var ydet for at tilgodese sælgerens private interesser, og at en lignende sælgerfinansiering ikke ville være sædvanlig ved salg af en virksomhed til en fremmed.

I en sag fra 2017⁽⁶⁾ nåede Landsskatteretten derimod frem til, at en delvis sælgerfinansiering i form af sælgerpantebrev på ca. 20 pct. af den samlede salgssum var erhvervsmæssig og kunne forblive i virksomhedsordningen. Det blev vurderet, at dette i en lignende handel med en fremmed ville være sædvanligt.

Andre udlån

Andre typer udlån er ligeledes blevet anset som ikke-erhvervsmæssige. Dette selv om den erhvervsdrivende ikke har en privat interesse i udlånet.

Eksempelvis har Skatterådet i en konkret sag afvist investering i pantebreve med sikkerhed i fast ejendom.⁽⁷⁾ Sagen drejede sig nærmere om en erhvervsdrivendes udlån til ejendomskommanditselskaber, hvor der blev stillet sikkerhed for lånet i form af pant i

---

⁵ SKM2015.728.LSR

⁶ SKM2017.545.LSR

⁷ SKM2016.15.SR.

Offentliggjort d. 2. marts 2019

kommanditselskabernes ejendomme. Den erhvervsdrivende og personkredsen bag kommanditselskaberne var efter det oplyste uafhængige parter. Den erhvervsdrivende havde således kun den forretningsmæssige interesse i investeringen i pantebreve at få det bedst mulige afkast af investeringen.

Efter Skatterådets opfattelse havde en sådan långivning imidlertid ingen tilknytning til den virksomhed, som den erhvervsdrivende drev i virksomhedsskatteordningen. Et eventuelt udlån måtte derfor anses som en privat disposition og dermed som en hævning i virksomhedsskatteordningen.

Obligationer

Som allerede nævnt kan en erhvervsdrivende placere overskydende likviditet på en indlånskonto i et pengeinstitut og i obligationer, herunder eksempelvis forrentede realkreditobligationer og indeksobligationer.

Erhvervsobligationer

Mellem de to yderpunkter, henholdsvis obligationer og udlån, foreligger en række, vidt forskellige, former for pengeplacering, hvor den skattemæssige håndtering i forhold til virksomhedsskatteordningen ikke altid ligger lige for. Der kan her peges på erhvervsobligationer. Her er der tale om udlån til en given virksomhed, men i form af et obligationslån.

I sagen afgjort ved Landsskatterettens kendelse af 27. november 2018⁽⁸⁾ blev taget stilling til, hvorvidt køb af erhvervsobligationer ville blive betragtet som køb af obligationer og dermed ikke anset som en hævning i virksomhedsskatteordningen.

Landsskatteretten fandt i denne sag, at erhvervsdrivende kunne placere overskydende likviditet i erhvervsobligationer, uden at dette blev betragtet som en privat hævning.

---

⁸ SKM2018.652.LSR

Offentliggjort d. 2. marts 2019

Den pågældende virksomhed, der påtænkte at udstede obligationerne, var en del af en større koncern, og skulle anvende låneprovenuet til finansiering af et af koncernens projekter.

Obligationerne havde en løbetid på 6 år og skulle forrentes med en fast rente på 5 pct. p.a. Obligationerne ville blive registreret i Værdipapircentralen, og der var stillet krav om en minimumsinvestering på 750.000 kr. Obligationerne ville ikke blive optaget til handel på et reguleret marked (børsen).

Efter Skatterådets opfattelse kunne sådanne obligationer ikke indgå i virksomhedsordningen. Efter rådets opfattelse var tale om et udlån til en konkret debitor, og obligationerne opfyldte derfor ikke et grundlæggende krav om, at obligationerne var relativt likvide og genstand for almindelig omsætning. Endvidere havde udlånet ingen tilknytning til den virksomhed, som den erhvervsdrivende i øvrigt drev.

Landsskatteretten tog derimod udgangspunkt i, at forrentede obligationer som udgangspunkt kan omfattes af virksomhedsskatteordningen.

Spørgsmålet i sagen var herefter, om den hidtidige praksis om beskatning ved private udlån fra virksomhedsskatteordningen også kunne udstrækkes til at omfatte køb af virksomhedsobligationer.

Det mente Landsskatteretten ikke var tilfældet.

Efter Landsskatterettens opfattelse var kernen i denne praksis, at der ikke kan ske udlån, herunder i form af obligationer, til eget selskab eller til nærtstående, som den erhvervsdrivende har en personlig interesse i.

Til forskel herfra var der i den nu foreliggende sag om virksomhedsobligationer tale om en investering af virksomhedens kapital på almindelige markedsvilkår mellem uafhængige parter, og videre tale om en uafhængig og professionel udbyder af disse erhvervsobligationer.

Offentliggjort d. 2. marts 2019

På denne baggrund konkluderede Landskatteretten, som allerede nævnt, at obligationerne var erhvervsmæssige og kunne placeres i virksomhedsskatteordningen, uden at det investerede beløb måtte anses for hævet.

— o —